

Kansanhuoltolautakunnalle.

Kansanhuoltoapiiri kiinnittää kansanhuoltolautakuntien huomiota seuraaviin seikkoihin:

1) Koska kaikilla kansanhuoltolautakunnilla ei näytä olevan täyttä selvyyttä siitä, ketkä on katsottava *pakollisesti* evakoiduiksi, viittaamme kansanhuoltoministeriön 7/12 1939 lähettämään kiertokirjeeseen, jossa sanotaan:

"Pakollisesti siirrettyjä ovat yleensä vain ne henkilöt, jotka on kansanhuoltoministeriön tai sen piiritoimiston tahi poliisiviranomaisten kulloinkin ennakolta lähettämän siirtoilmoituksen mukaisesti *joukottain siirretty kuntaan viranomaisten johdolla.*" Kysymys on toistaiseksi vain itä-Suomen paikkakunnilta siirtyneistä.

2) Koska eräitten kansanhuoltolautakuntien lähettämässä ilmoituksissa *vapaaehtoisesti* siirtyneitten, mutta *hädänalaiseen* tilaan joutuneitten ja valtion apua siten tarvitsevien lukumäärä on merkitty hämmästyttävän suureksi, mikä johtuu ilmeisesti väärinkäsityksestä, viittaamme edellämainitussa kiertokirjeessä lausuttuun ohjeeseen, että kansanhuoltolautakuntien tulee pyrkiä *mitä suurimpaan säästäväisyyteen valtion varojen käytössä.* Mukana seuraa lomakkeita, joissa olevia ohjeita kehoitetaan tarkasti noudattamaan. *Selvitykset ja tilitykset on ehdottomasti tehtävä kolmena yhtäpitävänä kappaleena ja tilitodisteet kahtena.* Näistä jää yksi kappale kutakin kansanhuoltolautakuntaan ja muut (kahdet selvitykset ja tilitykset sekä yhdet tilitodisteet) lähetetään tänne. Samalla huomautetaan, että kaikki siirtoväen majoitusta ja muonitusta koskevat tilitykset on tehtävä samalla kertaa koko kunnasta.

3) Koska kansanhuoltoapiirin tietoon on tullut joitakin erittäin valitettavia tapauksia siirtoväen kohtelussa, on kansanhuoltoviranomaisten ensi tilassa puolestaan käytettävä kaikkia mahdollisia keinoja, tahdikkaasti ja harkiten toimien täydessä yhteisymmärryksessä, jotta k.o. epäkohdat saatettaisiin viipymättä pois päiväjärjestyksestä.

Kansanhuoltoapiiri haluaa muuten lausua täyden tunnustuksensa siitä uhrautuvaisuudesta ja suuresta harrastuksesta, jota kansanhuoltoviranomaiset ja lukuisat muut kansalaiset eri yhteiskuntapiireistä ovat osoittaneet siirtoväen asioita järjestettäessä. Tämän asian esikuvallinen hoitaminen on Länsi-Suomen valistuneitten seutujen kunnia-asia sekä kaikkien kansalaisten isänmaallinen velvollisuus.

4) Koska kansanhuoltolautakunnat ovat varsin useissa tapauksissa itse suunnitelleet kunnan varoilla kortiston laatimista pakkoevakoiduista sekä erittäinkin hädänalaiseen tilaan joutuneista vapaaehtoisesti siirtyneistä ja saaneet ilmoituksen mukaan, tähän mennessä saapu-

neet henkilöt pääpiirteissään luetteloiduiksi, kehoitamme kansanhuoltolautakuntia mahdollisimman pian lähettämään jäljennökset piiritoimistoon k.o. korteista, joihin merkittäisiin sukunimi, ristimänimet, syntymäaika (tai ikä) ja -paikka, ammatti, kotipaikka tarkalleen esitettynä sekä nykyinen olinpaikka täydellisellä osoitteella. Kaikki saman perheen jäsenet olisi merkittävä ainakin lyhyessä muodossa yhdelle kortille. Milloin kortit jäljennetään jo kunnissa ja lähetetään valmiina piiritoimistoon, olisi eri nippuun pantava pakollisesti evakuoidut sekä erikseen vapaaehtoisesti siirtyneet, kummatkin kotipaikkakunnan mukaan ryhmitettyinä. Kortin vasempaan yläreunaan voisi tehdä seuraavat merkinnät:

- A. (tarkoittaa pakollisesti siirrettyjä, avustettavia).
- B. (pakollisesti siirrettyjä, joita ei avusteta).
- C. (vapaaehtoisesti siirtynyttä, avustettavaa).
- D. (vapaaehtoisesti siirtynyttä, jota ei avusteta).

Henkilötiedot voisi tänne toimittaa luettelonkin muodossa, jolloin kunkin nimen kohdalle tehtäisiin yllämainitut merkinnät isoilla kirjaimilla. Jäljennöstyön voisivat suorittaa esim. kirjoitustaitoiset, selvän käsialan omaavat, siirtoväkeen kuuluvat itse, koska heille olisi joka tapauksessa järjestettävä jokaiselle mahdollisuuksien mukaan työtä voimien ja kykyjen edellyttämässä muodossa. Vapaaehtoisesti siirtyneistä, jotka huolehtivat toimeentulostaan, ei piiritoimistossa ainakaan toistaiseksi luetteloa varsinaisesti tarvita, mutta koska muutamissa kunnissa on suunniteltu täydellistä kortistoa siirtoväestä, otamme kiitollisuudella vastaan sellaisen, mikäli aie on suhteellisen helposti toteutettavissa. Kansanhuoltolautakunnat voivat puolestaan ratkaista asian parhaaksi katsomallaan tavalla oman harkintansa mukaan.

Täydellisen kortiston aikaansaaminen piiritoimistoon koko läänin siirtoväestä, ennenkaikkea pakkoevakuoiduista, on tärkeä toimenpide, jotta voitaisiin viipymättä saattaa perille tänne saapuneet kirjeet ja muut lähetykset sekä palvella siirtoväkeä mahdollisimman suuressa määrässä eri asioissa. Tällainen helpottaisi suuresti itse kansanhuoltolautakuntienkin työkentelyä vastaisuudessa.

Kansanhuoltopiirin puolesta:

Toimistonjohtaja: EINARI KARVETTI.

Varmentaa: RAFAEL TOIVONEN.